KVINDEN OG SAMFUNDET

Udgivet af Dansk Kvindesamfund

Nr. 19. | Kontor: Nørregade 33, St. | 19. September 1903. | Udgaar hveranden Lørdag. | 19. Aarg.

Koster 50 Øre Kvartalet (+ 13 Øre i Postpenge i København. + 15 Øre i — i Provinserne.) Enkelte Numre 10 Øre.

Julie Laurberg,
Fotograf.
Kongens Nytorv 13.
Indgang ad Porten. Elevator.

EMMY THULSTRUP.
Hjemmelavet Konfekt,
tilkendt eneste
HÆDERS-DIPLOM VED KVINDERNES UDSTILLING 1895.
Panoptikon B, 1ste Sal,
Forhuset. ❁ Mezaninen.
Telefon 26543.

Marie Steffensens Skole
for Snitmønstertegning,
Tilskæring og Kjolesyning,
Kursus begynder **12. Oktober.** Indmeldelser modtages helst Kl. 12—2.
Zinnsgade 2, 2. Sal.

An English lady
wishes to **give lessons in her own language** and **in music** at pupils' or own residence.
Strandvejen 108,
Hellerup.

Kvindernes Køkken.
er nu **Vimmelskaftet 38,** 1. Sal; **Varme Retter** fra Kl. 11. **Middag Kl. 1½—6½.** Store nye istandsatte Lokaler.

LÆS Over LANDET
UGEBLAD FOR FRISINDET KRISTENDOM
Medarbejdere: *Uffe Birkedal, Kristofer Jansen, Anton M. Jensen, Sigurd Trier m. fl.*
Bestilles hos Postvæsenet. Pris: 1 Kr. Kvart.
Ekspedition: **Gothersgade 129,** København K.

Kvinden og Samfundet.
Opmærksomheden henledes paa, at „Kv. og Samf." giver Abonnentsamlere den sædvanlige Boghandleravance: 40 % saaledes, at man for hver til Kontoret, Nørregade 33, St., **indsendt Kvittering fra Postvæsenet** paa en Abonnent (dog mindst 5 ad Gangen) vil faa 20 Øre — 1 Kr. for 5 ny Abonenter — tilbagesendt.

Kvinden og Samfundet.
Bestilles i Provinserne paa nærmeste Posthus og hos Landpostbudene, i København paa næsmeste Posthus og paa Bladets Kontor.
Abonnement 50 Øre + Postpenge, i København 13, i Provinserne 15 Øre Kvartalet.

Dansk Kvindesamfund

agter at afholde en Mindefest for sin trofaste Støtte, Kirstine Frederiksen. Nærmere Meddelelse vil fremkomme.

Anne Bruun.

En amerikansk Sommerskole.*)

En Sommerskole betyder her, hvad vi vilde kalde et Sommerferiekursus. Det jeg har overværet, varede fjorten Dage og holdtes i Worcester, en By med 100,000 Indbyggere, beliggende tæt ved Boston. — En smuk By; rundt om Byen er der skovklædte Højder; de uhyre Fabrikker, der danner Grundlaget for Byens Rigdom, har deres eget Kvarter, og det samme har alt, hvad der hører til Handel og Vandel. Dette føres „i Hovedgaden"; enhver mindre amerikansk By har sin „Main-Street", en Gade, der er mindst saa bred som Amagertorv. Ellers gør Byen Indtryk af at være lutter Villaer. Enhver, der er nogenlunde paa den sikre Side, vil have sit eget Hus, og der er altid Plads idetmindste til en Skraaning med Græs ned til Gaden, Græs, der bliver slaaet saa hyppigt, at der overalt lugtede som af nyslaaet Hø. Blomster har man ikke Tid at gøre meget for. Dog saa man ofte om Morgenen Fruerne travlt beskæftigede i Haverne, mens Børnene — de lykkelige — smuttede om i Græsset med bare Ben.

I de mere velhavende Kvarterer breder Haverne sig, og det hele ser ud som en eneste, smuk Park. Thi det er en køn amerikansk Skik kun at skille Ejendommene ved en flad Stensætning. Heller ikke de offentlige Parker er hegnede. Lad dog de travle Mennesker have saa let Adgang til dem som muligt, og lad dem, der ikke kan nyde Opholdet i Parken, faa saa meget de kan, at se af de smaragdgrønne Plæner og de klare Smaasøer derinde. Træer ser de overalt i Gaderne.

I saadanne fredelige Omgivelser ligger det lille, men højt ansete Clark Universitet. Hovedgenstanden for Studiet der er Pædagogik og Psychologi, ikke mindst Barnets. Det var derfor naturligt, at ikke blot Lærere og Lærerinder fra hele Unionen, men ogsaa Fædre og Mødre, særlig dog fra Omegnen, deltog i Mødet, hvor Universitetets Professorer i korte Forelæsningsrækker gav, hvad de kunde, af deres Videnskab i populær Form. Ogsaa Diskussioner holdtes der selvfølgelig, og blandt de Emner der blev livligt omhandlede, var det brændende Spørgsmaal om Fællesundervisning, ikke for Piger og Drenge — her hersker ingen Tvivl — men for de voksne. Vore Læsere ved allerede, at Præsident Harper i Chicago har delt Kønnene i de to første Studieaar ved Universitetet. Præsident Stanley Hall paa Clark Universitet ønsker at dele dem „i Højskolen" (fjorten til atten Aar) en Alder som han særlig interesserer sig for. Blandt de Argumenter, der blev anført for Delingen, særlig af Kvinderne, var det, at de unge Mænd næsten overalt søger at „fryse" Kvinderne ud af Fællesuniversiteterne. De tager ikke Hatten af for dem, danser ikke med dem paa Ballerne osv.; de vil have Hustruer, ikke Konkurrenter. Man er forvænt her, hvor en Herre ikke tillader en Dame at lukke en Dør op, hvor, naar en Dame kommer ind i en fuld Sporvogn, straks tre—fire Herrer rejser sig, især naar det er en ældre Dame — lige modsat hjemme.

Endnu synes dog de fleste at holde paa Fællesarbejdet. Jeg spurgte en af Professorernes Hustruer, som var uddannet ved et Fællesuniversitet, om hun havde været tilfreds der: hun pegede blot paa sin Mand. Hun var en forstandig Kone, der gik sine egne Veje med sine Børns Opdragelse. De var livlige og interesserede, men noget skrøbelige af Helbred. „De skal ikke i Skole, før de er ti Aar, til da skal de være ude i Luften og kun lære hvad deres Fader (en Naturhistoriker) og jeg kan give dem mundtlig. Det er et Eksperiment; men jeg tror, at Grundlaget for det hele er et godt Helbred."

Blandt Deltagerne i Mødet var en intelligent og interesseret ung Skoledirektør. Hans Hustru deltog ikke i Mødet, kun i de selskabelige Sammenkomster som Damerne i Worcester hver Dag ordnede for os. Hun havde ogsaa et andet alvorligt Arbejde, nemlig hver Morgen at overraske med en ny Farvesammenstilling i sin Dragt. Det lykkedes fjorten Gange. Den unge Dame var sød og indtagende i sine smukke Klæder og i sin Kærlighed til sin smukke Mand. Men hvem af disse to Kvinder, der først kommer tilkort i Livets Vanskeligheder, behøver man vel næppe at spørge om.

Professor Currie fra Boston, en meget tiltalende Skikkelse, forsikrede, at han, efter at have arbejdet baade i Vesten og Østen, var kommen til den Overbevisning, at det hele skyldtes den gamle daarlige Mandfolkemoral, som endnu hersker paa de store, østlige Universiteter. Uden at der blev sagt eller gjort noget bestemt, følte man, at Atmosphæren var saa langt renere paa de smaa vestlige Fællesuniversiteter. Han var i det hele tilbøjelig til at foretrække smaa for de store, paa Grund af Samlivet mellem Lærere og Elever og disse indbyrdes. Paafaldende er det, at hver eneste Universitets-Professor synes gennemtrængt af den Overbevisning, at de har ligesaa vigtige Pligter overfor deres Elevers moralske Udvikling, som for den intellektuelle.

Dersom han har Ret, vil det hele sagtens være en Overgang, en Evropasygdom, der maaske vil medføre nogle flere Husholdningsskoler for den kvindelige Ungdom, men ellers i kortere eller længere Tid vil vige for det unge Amerikas Fremskridtsaand.

Man hører ofte Folk, der kun kender Amerika ganske overfladisk, paastaa, at Amerikanernes Afholdsiver kun er Hykleri. Her faar man ikke det Indtryk. I Jernbanekupeerne synes de unge Ægtemænd at have meget mere Lyst til at hjælpe Hustruen med at passe de smaa Børn end til at gaa i Ryge-Coupée. Alene det, at Afhold hører til god Tone, har selvfølgelig meget at sige. Men mest virker dog den Overbevisning, som gennemtrænger alle oplyste Mennesker her, at Afhold baade fra at drikke og ryge er det sundeste. Man kan derfor ikke andet end tro, at Amerika er forude i Kampen mod skadelige Nydelsesmidler, og der synes i det hele at arbejdes med megen Alvor fra Lærernes Side paa Ungdommens moralske Opdragelse.

Kirstine Frederiksen.

*) Denne Artikel modtog Redaktionen i den sidste Uge af August fra Amerika.

Bøger.

Ernesto Dalgas: **Dommedags Bog.**
(Lehmann & Stages Forlag.)

En af de Bøger, som man mellem de mange letforglemmelige Bøger lægger Mærke til og ikke slipper let forbi, er Ernesto Dalgas': „Dommedags Bog" med Undertitlen: „En Vandring gennem Eksistensens Verden".

I Udgiverens Forord faar man at vide, at Forfatteren døde 1899, knap 28 Aar gammel, og at han efterlod sig en stor Samling Manuskripter, hvoraf en Del vil udkomme i Løbet af de nærmeste Aar. Udgiveren siger bl. a.: „. . . . Dalgas' store Produktivitet, hans stærke Trang til digterisk Frembringen og vel ogsaa Tanken om at skulle naa meget i kort Tid gjorde, at han vistnok næppe har gennemlæst ret